

Hirdetmények,

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezekről
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési árak

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési árak

Ottasíkos pöttyös egyeztető beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyilttér 4 hasáboz pöttyösért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonság sora 30 kr.

64. szám.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szerda Aprilis 1.

A szofiai dráma.

Szófia, Bulgária fővárosa, iszonyu
bünténynek a színhelye.

A bolgár kormány egyik kiváló fér-
fia Belosev, e hó 26-án este nyílt utcáin
meggyilkoltattott.

Ez a sorsa a bolgár állam férfiak
nak, s hihetőleg hosszú időig az lesz a
sorsa fejedelmének is, valameddig Bul-
gária meg nem hajlik az orosz minden-
hatóság előtt.

Sztojanov, a bolgár képviselőház el-
nöke, Párisban gyanus tünetek között halt
meg; a napokban hozták haza szintén
halottan Mutkoroff hadgyimnázist, most
pedig Szófia központján a pénzügyminisz-
ter esik áldozatul egy gyilkos piszto-
lyának.

A dolgokban bizonyos összefüggés
létezik. Intéző kéz dolgozik s osztja így
ki a végzetes sorsot mindazoknak, a kik
Bulgária függetlenségén és szabadságán
annyi odaadással és önfeláldozó buzgó-
sággal csüngenek.

Azt mondják, hogy a szofiai gyil-
kosság közönséges magán bosszúnak volt
a kifolyása. Szófia tudósítások is e mel-
lett szólnak.

De ez nem igaz! A szofiai gyilkos-
ság politikai büntény, melynek súlyos
következményei elől kitérni egyáltalában
nem lehet.

Es mind az, a ki ismerte a forrongást
a bukaresti oroszok és száműzött bolgár-
rok között a legutóbbi napokban, az biz-
ton várhatott ily nemű merényletet Bul-
gária területén.

Am világítsuk be e kérdést; ismer-
kedjünk meg ezen mozgalmakkal.

Néhány héttel ez előtt, mikor a
Manu-kormány megbukott, Hitrowo orosz
követ nem volt még a román fővárosban.
A mikor Florescu-Catargiu átvette a kor-
mányt, Hitrowo Bukarestbe termett és
követelte Nathansohn és társainak kiuta-
sítását a román területeiről. Csakugyan 24
óra alatt az orosz volt titkos spionok
elhagyták Romániát.

Ez a cselofogás arra szolgált, hogy

az orosz intéző körök egy csomó már
sokszorosán kompromitált egyénektől meg-
menekedjenek; ezek, mert ismert és gya-
nus emberek ne rontsák a kalkulációkat.
A kiűzött ágensek helyét újjak foglal-
ták el.

Hitrowoval majdnem egyidejűleg ér-
kezett Bukarestbe Bendereff, a bolgár
száműzött őrnagy is, a ki egy szállóba
kényelmesen elhelyezkedett és szőtt ter-
veket épen akkor, a mikor a Times egy
bolgáriai komplettről hozott tudósítást, a
mely komplett fejének az őrnagyot meg
is nevezte.

Es a mikor mindez a bukaresti saj-
tónak tudomására jutott, erőlyes hangon
követelte Bendereffnek kiűzetését, vagy
legalább szemmel tartását. A Romanul
erélyes hangon támadja a Florescu-Catar-
giu kormányt, hogy elnézi a bolgár ösz-
szeesküvők eselszövényeit román terü-
leten.

Hanem a Florescu-Catargiu kormány
nem azért muszka kormány, hogy a musz-
ka terveknek utjába akadályokat gördít-
sen. Elnézte a sürgést forgást a rendbontó
idegen elemek között és egyáltalában nem
akar tudomást sem venni róla, hogy Ben-
dereff és társai miben sántikálnak.

Ugyancsak a Romanul írja, hogy
Bendereff márczius 26-ikán este 7 órakor
két ismeretlen személylyel Varcsovo-
ra felé indult. Tehát épen az órában, a mely-
ben Szófiában a gyilkosság megtörtént,
Bendereff Bukarestből kerekelt oldott, hi-
hetőleg azért, nehogy a gyilkosság lát-
tára a román közvélemény részéről kelle-
metlenségei legyenek.

Bendereff elüti, s a gyilkosság
Szófiában megtörtént. A golyó bizonyára
Stambulofnak volt szánva, de a végzet
Bulgáriát ettől a nagy csapástól megmen-
tette.

Es mit mondjon az ember a román
kormány ezen magatartásához? A bolgár
és orosz fondorlatok központja Bukarest
lett; a román kormány ezt eltűri és el-
tűrtte. A román kormány eltűri, hogy ak-
kor, midőn egy függetlenségre törekvő
szomszéd országban politikai gyilkos-

ságok történnek, akkor gyanus személyi-
ségek sokasága tartózkodják a román
területen! Ez még Florescutól és Cata-
rgiutól is sok, mert utóvégre vannak te-
kiutettek, a melyek ellen véteni nem zaba-
d, még annak sem, a ki azon tekintete-
ken felül emelkedik.

Kétségtelennek mutatkozik, hogy a
szófia merényletet Bukarest városából
rendezték a román kormány gyámoltalan
magaviselete mellett. Ez mindenesetre
Románia kormányának a rovására is esik.

Nincs szó, a melylyel az illető in-
téző körök ezen hitványságát megblye-
gezni tudnók. A történéssé lesz a fel-
adatát megblyegezni kellően azok törek-
véseit, a kik Bulgária kibontakozását
minden áron megakadályozni szeretnék.
A 19 ik század végszakában szégyen folt
ez a művelt Európára nézve.

Külföld.

Bolgár miniszter gyilkosság.

A szofiai
orgyilkosság tetteit még mindig nem sikerült
kiuyomozni. Kettő azonban bizonyos. Először
az, hogy a lövések Stambulofnak szólnak s
hogy egyedül őt akarták megölni. Másodszor
meg az, hogy többé nem lehet tagadni a me-
rénylet politikai jellegét, mint az első pillan-
tatban tették, midőn nem tartották kizártnak,
hogy a gyilkosság magánbosszu műve. Erről
azonban szó sem lehet többé, mert a gyilkos-
ság politikai indokai világosan szembe tűnnek.
De ha egyéb nem, úgy az orosz és francia
sajtó nyilatkozatai maguk is megmondanak,
minő jelentősége van a pénteki gyilkosságnak.
Párisban és Pétervárott egyhangulag azt hi-
detik, hogy Bulgária mostani helyzetének
tarthatatlansága jut kifejezésre ez esemény-
ben. Nem is szólva arról, hogy a merénylet
kétségkívül Oroszországból indult ki hogy
szoros kapcsolatban áll az ismeretes pánszlav
üzelmekkel, bizonyos az is, hogy komolyabb
következménye az esetnek nem volt s Bulgá-
riában a belső béke ma legalább is annyira
biztosítva van, mint oroszországban, hol szin-
tén elég gyakoriak a merényletek. A rend és
nyugalom a gyilkosság után is zavartalan
maradt s a bolgár nép ujjal kimutatta ren-
dületlen ragaszkodását maga választotta fej-
d-elméhez s kormányához. Belosev gyilkos-
ának fejére 20,000 frankot tűztek ki, de a nyomozás

mindeddig eredménytelen. Belosev helyére
Nacsevics lesz pénzügyminiszter. Belosev öz-
vegye 9000 frank nyugdíjat kap.

A királyi tábla és a Széchenyi utca állapota.

A királyi tábla épülete a Széchenyi ut-
czában tolettet csinál és nagyban készül jö-
vendőbeli lakóit díszes és kényelmes helyisé-
gekbe befogadni. — A nemes város nem kimél
sem figyelmet, sem költséget, hogy a hozzáuk
átköltendő királyi táblai bírák minden óhaj-
tásuknak megfelelő otthont találjanak és azt
a város jól teszi, mert egyrészt kötelezőleg
megigérte és mert másrészt a városnak mé-
tossága úgy kívánja. — Csak egyre nem
látszik a város figyelmes lenni, egyre nem
mutat hajlandóságot költeni, a mi nélkül pedig
minden más áldozat sem fogja a megelé-
gedést előmozdítani, a mint, hogy nem képzeli-
betünk megelégedett állapotot, ha a Sahara
közepén bármi fényes palotában helyeznénk
is el bennünket.

A Széchenyi utca közepén egy nyomo-
rult állapot, nagyrészt cyclopos köből épült
kötut vezet végig, míg a köut és a modern
asphaltjárda között az ősi talaj mindkét
oldalán — télen sár, nyáron por egész széles-
ségében megtalálható. Téli időben ez csak a
kocsin járó-kelő embernek martyriuma, mert
a kocsikázó azon alternatívának van kitéve:
vagy végig döcözni azon a nyomorult kö-
uton és koczkatatni kocsija kerekét, lovai
lábát és saját oldalbordáit — vagy térdig
érs sárban vontatni járművét és önmagát.

Nyáron ez másképpen van; ur és pa-
raszt egyaránt a burkolt köut mellett
hajtat és akkor már a por lesz térdigérő,
mely a járművek által felkavarva és örökös
mozgásban tartva a gyalogjárókat is
megfáradásnak teszi ki, a szobákba behat
mindegy nyíláson és az ablaknyitást — a mi
a levegőváltoztatás egyedüli módja — lehe-
tetlenné teszi.

A kik ezek után azt hiszik, hogy eleget
tettek a célznak, ha a régi épületet kitata-
rozzák és az újat festetik, parkettirozzák sat.
azok nagyon csalódnak; biztosíthatjuk azokat,
hogy még a május sem mulik el és olyan
indokolt panaszszal támadják meg azon álla-
potok miatt a várost, hogy kénytelen lesz
nyakra for- készületlenül az utca kiburko-
lása után látni, mert azt alig lehetne a kirá-
lyi tábla képviselőivel elhitetni, hogy nagyon
egészséges az a debreczeni por a tudónek
és nem tesz semmit ha az ember fuldokol is
tőle. És aztán azok az új háziasszonyok sem

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Három költemény a Zichy albumból. A szentirásból.

„A mit a jobb-kezed cselekszik:
Ne tudja azt a bal!“
Az irás mondja; ámde megforditva
Igy szól hozzá a dal:

Ami jót, szépet, bal-kezettel
Tettél eddig nekünk:
Jobbod arról soh' sem fog tudni,
De tudja nemzetünk!

Es tudják fent a magas égben,
Ama jó angyalok,
Kik a „Jóettek könyvét írják.
Melyben neved — ragyog!“

Komócsy József.

Saul és Dávid.*)

(Ballada.)
Saul szive éjszötébe,
Ninesen nyugta ébren, alva.
Vad kísértet jár ki és be,
Tova üzni nincs hatalma!

Dalnok lantja üzhethé el,
A mi bántja s lelkét dulja...

*) I. Sámuel XVI. 13—14. Izrael z-arnokát, Sault
gonosz lélek gyöttri vala, ki az Istentől bocsátott reá.
Tanácsolják neki, hogyha talál egy jó zenészt, ki majd
előtte hegedül, a gonosz lélek ellagya s meggyógyul.
Szolgáit Bethleembe küldi Izsaí legkisebb fiához. Dá-
vidhoz, a ki bájosán lantol. Dávid elmeg s meggyó-
gyítja Sault, ki után királylyá lesz. Gyönyörű szolnait
ma is énekeljük.

Követ indul szolganéppel,
Fáklyafényök Isten uja.

Bethleembe így vetődnek,
Szárnyra kelve száll a jó hír:
Délceleg ifja szép mezőnek
Hogyha lantol: dala gyógyír.

Hurja pendül... zendül ajka,
S mintha sirna lány zenéje,
Szolganép is ámul rajta,
S elbűvölve tart feléje:

„Dávid, jöszte, Saul kéret!
Gyászban ül ma bus Izrael...
Lantod légyen a kíséret,
Gyötrő lélek így hagyja el.“

Dávid arca elsötétül:
Gyöngye nyájam, róna, bércezek,
Hadd bucsuzzam erdőidtől.
Jáhve szólit... ő a végzet!“

Fényben usznak márványtermek...
— Zsarnok lelke éjszötébe, —
S Dávid, ifju pásztorgyermek,
Büvös lantot verve, lép be.

Mintha sirna lány zenéje,
Majd vidulna egyre jobban,
Bánat enyhül... oszlik éje.
Saul szive meg-megdobban.

Hurja pendül... zendül lantja...
Zsarnok éled... arca vidul,
Gyötrő Lélek hátrahagyja,
S rabja mentve, lánczeitul.

Szárnyain a gyors időnek
Elsuhannak századévek...

Emberöltök sorra jönnek...
Zeng a hárfá s száll az ének!

Pásztordálnok sirba zárva.
Pálca s trónja semmivé lett.
Lánglelkekre szállt a hárfá,
S gondot üz, ha bánt az élet!

Könyves Tóth Kálmán.

Gr. ZICHY GÉZA.

I.
A sors mit balkezével ütöget,
A sebeket:
Segit bekötöni a te balkezed.
— S míg összekulcsolt kezeinket,
Mutatjuk mi az égnék:
Te a szegények,
Hála-könyvvel imádkozol!

II.
Csak egy kezéd van; — a szived felől...
Mégis te nézhetsz ránk le résztvevőn
Mert az az egy, a hogy te akarsz,
Akként művel szépet, nagyot.
— Mi, a mit a jobbal csinálnánk,
Sokszor elrontjuk azt a ballal.

Szabolcska Mihály.

Régiségek.

II. Az első zsidótelepülések Debreczenben.

Ötvenegy eszendővel ezelőtt erős és su-
lyos korlátok között szorongott az izraeliták
telepedési joga. Szabad királyi városokban
nem volt szabad lakniok, a hol ezt kivétele-
sen megengedték nekik: kijelölték egy bizo-
nyos városrészt és csakis ebben lehetett

letel-pedniök. — Igy alakultak a korra
nézve annyira jellemző gettók, pl. a po-
zsonyi.

Debreczenben meghálai sem lehetett a
zsidónak s e felett szigorúan őrködött a ha-
tóság. A kiket vásárolt, üzleti dolgok napokra
Debreczenbe hoztak, azok este siettek ki há-
lásra a városból, vagy a közeli Bégány osap-
székbe, a mely az időben nemesi birtokot
képezett és nemesi kuria kiváltságát élvezte,
vagy pedig a távolabb eső Sámsonba.

A harminczas, negyvenes évek liberális
eszméinek hatása alatt születte meg az
1840. XXIX t. c. is, mely a zsidók szabad
lakását kiterjesztette s Debreczen feltékenyen
örzött sorompót is megnyitotta a letelepedni
akaró zsidóknak.

A letelepedés formákhoz és feltételekhez
lett kötve s még sokáig csak kevesek, kito-
gástalan jellemű izraeliták nyertek lakás eu-
gedélyt a tanácstól.

A legelső zsidó vallásu letelepülök közé
tartozott Debreczen a nem régen elhunyt,
általánoson becsült Katz Henrik, a ki
üzleti dologban már azelett is gyakran meg-
fordult Debreczenben.

A fiatal Katz a kérvényhez Szabolcs-
vármegye által kiállított következő érdekes
tarlalmu bizonyítványt csatolta:

„Mi Zabolcs Vármegye Egyházi És
Rendeinek, Országzászlósnak, Nagyainak és
Nemesieinek közönsége, adjuk tudokra e je-
len való Lovelünknek rendiben, jelentvén
mindeneknek, a kiknek illik, hogy midőn mi
az alább irt helyen, napon és Esztendőben a
mi Dicsőségösen országó Felséges Királyunk
szolgálatját, a közönök megmaradását s Me-
gyéneknek egyeb dolgait érdekő Tárgyaknak
folytatására és elintézésére, e mi Köz Gyüle-

fogják jó szívet látni (mert ilyenek is kerülnek a királyi táblával a Széchenyi utcára), hogy drága butorai — még ha alakot sem nyitnak — a portenger áldozatai lesznek.

Azt mondják, hogy az idei költségvetésben egymás utána kibukkolása van designálva, a Széchenyi utca pedig a jövő évben kerül sorra. Ezt elég hibásan tették. Egy kis előrelátással épen fordítva kellett volna tervelni; de mivel mindaddig, míg egy terv végre nem hajtatott, a jobb meggyőződés alkalmazásának még mindig van helye és mivel biztosak vagyunk benne, hogy a város a Széchenyi utca kibukkolásától az idén sem menekülhet, — mielőz kell fogva jó lesz önként és mindjárt ezen utcaznak helyreállításához fogni, és a kimaradhatlan elégtelenségnek elejét venni.

Napi hírek.

Tájékoztató.

Nagy sétatáncverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4 órákor a „Margit tölgy” nagytérmeben. Muzeum a kollégiumban nyitva vasárnaponként délelőtt 10-től 12-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-7-ig.

Ápr. 5. A szülői egyesület közgyűlése.

Ápr. 5. Honvédelmi közgyűlése.

Ápr. 15. E napig egyes adók és a hátralekék befizetésük, hogy a polgárok választási jogukat gyakorolhassák.

Ápr. 17. A városi kereszt egyesület hajdumegei fiókjának közgyűlése a városban.

Ápr. 18 és 19. Debreczeni översenyek.

Május 5. Királyi táblák működésének megkezdése.

— **A Zichy album megjelent,** s már a jubileumi ünnepségek alatt kapható volt. Az album fiocm velu papírra nyomva 10 ives tartalom. Kiállítására dícsőségére válik nyomdánk, s az olvasó közönségnek is aittalános elismerést aratott. Az album tartalmilag is igen gazdag s főleg az teszi becsessé, hogy közleményei nem helyi vonatkozásnak, hanem gróf Zichy életére vonatkozó általános ösmertető cikkek. — Az album kiállítása a papír minősége, a rajzok és ezek kicéhi rendkívüli sokba kerültek, s a nagy kiadáshoz képest 2 forintnyi ár valóban csekélység. Maga az albumhoz mellékelt Zichy „Rákóczy-zene” a Harmonia zeneműkereskedés kiadásában közelebb szüntén megjelenve, ömálóan 1 forint 20 krért lesz kapható. — Az album fényes kiállításáról és gazdag tartalmáról a legnagyobb elősmerréssel írnak az összes fővárosi hírlapok. Használó elősmerréssel nyilatkozott annak tartalmáról és nyomdai kül-ö kiállításáról maga az ünneplő gróf Zichy Géza, s ez öszinte kedves dícséretre méltán büszkék lehetünk.

— **A tisztántuli ev. ref. egyházkerület tanügyi bizottsága** holnapután ülést tart Debreczenben. Tárgyai azok az iskolai ügyek lesznek, a melyek az ápril végén, vagy májusban tartandó egyházkerületi közgyűlésen való elintézésre várnak.

— **Az utcák elnevezéséről** a mult héten köztölt cikksorozatunk az érdeklődő közönség körében általános helyesléssel találkozott s több oldalról tudakozódtak a cikkek írójáról. — Miután téves hitben vannak sokan, kijelentjük, hogy azokat a B. jegyű cikkekkel lapunk egyik rendes belmunkatársa írta, még pedig Szűcs István, a debreczeni ev. ref. egyház főgondnoka, Debreczen város története

sünkben edgyütt jelen lettünk volna: Akkor megyebeli Pirite helyiségében lakos Iszélita Kat a Henrik alázatos tisztelettel folyamodván mielőnkbe, Kér bennünket azon- hogy miután Katz Gergely atya által hason- berbe kivett szabad királyi Debreczen város- késsb királyi haszonvételeinek általa lehető- cészterűbb kezelhetése tekintetéből lakását a nevezett városba venni kíváná, helyzetéről, erkölcsi magaviseletéről hiteles bizonyág le- velünket kiadni méltóztatnánk; mint hogy pe- dig az igazságot kérőnek kívánságát megta- dandoi nem kellene, de különben is nemzetes Péchy László főszolgabírának e felett kia- dott s a folyamodáshoz csatolt hiteles bizo- nyítvány szerént, de köztudomásunknál fogva is nyilván levén, az érdeklött folyamodó Csá- ládjának számos évek óta megyénk kebelébe lakása, nagy terjedelmű Javának haszonbér- lősége melletti sikeres kezelése s mindenkor- szelid és semmi erkölostelen tettekkel nem bélyegzett magaviselete, a folyamodónak is mint olyannak kérelmét méltányolva, részére ezen hiteles bizonyág Levelünket kiadtuk, — azt javasolva a közigazság.

Költ az Ezer nyolcz száz negyven egy- dik Évi Kis Asszony Hava Harmintzadik s több napokon Nagy Kállóba folytatva tartott Köz Gyűlésünkben — megolvasták és kiadta a fent tisztelt Nemes Megyének Mitl Jegyzője Kis Mihály mpr. (P. H.)

Ezen bizonyítvánnyal fölszerelt kérvényt 1841. szept. 20-dikán tartott üléséből a Tanács „véleményes tudósítás” végett a választott Hites Nemes Közönségnek.

A letetpedésre az engedélyt a kérvényező csakugyan megnyerte a következő tanácsévgyűlésen:

Határozás. Miután a folyamodó azt, hogy bent az országban született s erköl-

tudós megírójának véleménye meghallgatása után. Ez sokszorosan emeli a közlemények értékét és az utcák új elnevezésének munká- latánál bármikor is becses tanácsadóul fogunk szolgálni. Illefékes helyről kapott felszólításra lapunk ems számából a városi közlévtárban egy-egy példányt ma elhelyeztünk. — Kap- csolatban ezzel megajlitjuk, hogy az utcák- nak új elnevezése és újszámokkal való ellátása nem új kérdés. Mert ezen ügygyel a városi hatóság, közelebről a városi tanács is, már több ízben foglalkozott az utolsó decennium- ban. Tanácsévgyűlés is van arra nézve, hogy ez ügyben szakértői bizottság tárgyaljon. — Bizonyára közbéjött számos más igen fontos ügyek szoríthatkák háttérbe az utcáknak új elnevezését és az új, praktikusabb házszámo- zást. — György Kálmán városi mérnök már ezelőtt 7 évvel elkészítette Debreczen város belterületének térképét, tekintettel az új ház- számozásra. E térképen, mely a további mun- kálatoknál hasznavehető alapot fog képezni, minden utca házszámozása előlről kezdődik s az egyik oldalon eső házak páratlan, a másik oldalon esők páros sorszámmal vannak meg- jelölve.

— **Letört virágszál.** A hevesmegyei Pász- tón elhunyt özv. Vértési Gyula né szép ser- dülő leánykája Vértési Ilonka 13 éves korá- ban. — A boldogultban lapunk olvasó közön- sége által oly annyira kedvelt tehetséges fiatal író az „Ellenőr” munkatársa, Vértési Gyula kedves hűgát veszítette. A megrendítő gyász- eset lapunk szerkesztőjét is gyszába borította, miután ő nagybátyja volt az elhunytnak.

— **Szíves tudomásul.** A debreczeni dal- egyeslet, azon alkalomból, hogy egyik nagyra- becsült dísztagja Kerekes Sámuel marosvár- helyi tanár ur körünkben időzik, ma, Szerdán este 8 órákor, Vilmos Lajos vendéglői helyi- ségében társas összejövetelt tart; — miről a nagy érdemű közönséget azzal értesíti, hogy ezen barátságos estélyre egyetünk pártolói, és Kerekes Sámuel ur tisztelői, igen szívesen látátnak. Debreczen 1891. Április 1-én. Az elnökség.

— **Április elseje** szeszélyen köszöntött be; hol elborult s akkor eső, hó vegyest hullott, hol kiderült s ekkor a nap fényesen sütött. A gazdák keservesen panaszkodnak a rozsz időjárás miatt, a mely akadályozza a tavaszi mezeti munkát, mely a lábas jöszá- gnak legelőre való kihajítását.

— **Az erdélyi r. kath. státus** összes egy- házi és egyéb épületeinek tüzbiztosítását a kolozsvári „Ellenzék” értesítése szerint öt pályázó társintézet közül előnyös díjtételeivel a magyar francia bizt. társ. nyerte el.

— **Eljegyzés a miniszterelnök családjában.** Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök családjá- ban örvendetes esemény történt. A miniszter- elnök és neje Festetics Augusztina grófnő leánya: Irma gróf kisasszony, a ki a főváros legelőkelőbb köreinek egyik ünneplője, tegnapi- elött jegyet váltott báro Révay Simon főren- dőházi tag, túrózsmegyei nagy birtokossal, a magyar arisztokráta fátalásig egyik kiváló tag- jával. A menyasszony 18, a vőlegény 26 éves. Az eljegyzési ünnepély husvét vasárnapján történt s azon csak a két főúri család legköze- lebbi rokonsága vett részt.

— **Honvédek közgyűlése.** A debreczeni 1848/49-diki honvéd egyeslet hétfőn délután közgyűlést tartott, a melyen az eddigi elnök Csutak Kálmán lemondott s lemondását azonnal elfogadták. A közgyűlés öttagú bizott- ságot alakított a végéből, hogy kérje föl Simonffy Imre polgármestert az örökös elnök- ség elfogadására. Mielőtt ez megtörténék az egyeslet új szervezkedésnek veti alá magát, új alapszabályokat alkot, miután a régiek évekkel

esi magaviselete ellen kifogás nincs, hitelesen bizonyította; a nemes választott hites közön- ség s tárgyba beérkezett véleménye értelmebe is, az itt lakás a folyamodónak maga szemé- lyére megengedtetik, szállása helyét kötelez- tetvén a város kapitányi hivatalnál bejelent- ni. Debreczenben November 11-én 1841. tartott tanács ülésben jegyzette Vámosy Károly m. k. főjegyző.

Lassankint növekedvén a városban lakás- ra engedélyt nyert izraeliták száma, temetkező helyre is szükségük lett; ezért Fischer József Katz Henrik, Steinfeld kérvényt nyújtottak be 1842-ben a Tanácshoz, az iránt folyamod- ván, hogy számokra egy temetkező hely kijel- löltessék.

A temető helyét az alábbi határozat jelölte ki számukra:

A kérelemhez képest a Választott hites közönség a Homok kertől délnyugotra az ugynevezett Varga-utcai cholera temető mellett, mivel ezen helyre mint állítódik, már egy izraelita temetődtött is, egy 200 négyszög- öli térséget vélné kiszakítandónak.

Helybe hagyódik és a 200 □ öli sídó temetőnek kimérésére, kimutatására és ki czö- vekeltetésére senátor Simonffy Dániel és nép- szószóló Vécsey József urak teendő tudósítás mellett azon utasítással kiküldetnek, mi szerint az itt lakos és oda temetkezni kívánó izraeli- táknak szorosan hagyják meg, hogy halott- jaikat legalább egy ölnyi mélységre temessék és a felsőbb helyről rendelt azon szabályt is, hogy a ragadós betegségnek kívül megholtak 48 óra előtt el ne temettessenek, mindenkor pontosan megtartsák.

Kiadta Csató István
E. V. Notarius.

ezelőtt állítólag Nagy-Kállóban, a hova az egyeslet egykori jegyveje vitte, eltek.

— **Köszönet.** Mindazon t. urhölgyek s urak, kik a nagyhét. Meltve Husvétkor a róm. kath. templomban tartott isteni tiszteletben megjelenni s ott énekükkel az isteni tisztelet fényét emelni kegyesek voltak, fogadják szí- vességekért hálás köszönetemet. Balogh György rom. cath. kántor.

— **A Kochin kudarcza Aradon.** Az aradi közöskörházban is befejezték az óltásokat a Koch szerével. Az óltások eredménye ott is azt igazolja, hogy a szer, ha nem is árt, de nem is használ. Huszonegy egyént óltottak be, azok közül egyiket se fedezték fel javulás. Időleges javulás állt be az óltások alatt, ki- vált a bőrfarkas betegségnél, de az óltás után még rosszabbodott az állapotuk. Még a mirigy- daganatosokra volt leginkább hatása a szernek. Hanem hát egészen véve a világhírűvé vált panacea itt is kudarcot vallott, ép úgy mint Debreczenben, a hol már régebben fél- behagyták a sikertelen óltásokat.

— **A gazdák figyelmét** a földmivelésügyi miniszterium fölhívja arra, hogy e miniszte- rium az 1892-diki tavaszi eredeti aug. Mevaller és más árpafélék vetőmagjának be- szerzését tervezze s a ki ilyen vetőmagot birni kíván folyó évi május 15-ig jelenkezhetik a miniszteriumnál egy-egy méterméza ilyen árpa mintegy 34 frba kerül.

— **A heidelbergi káté új kiadása** épen most jelent meg dr. Erdős József theologiai tanár fordításában, melyet ő — mint már egy- ízben jeleztek — a főtisztelötti tisztántuli ev. ref. egyházkerület megbízásából készített s rendezett sajtó alá. A munka, iskolai haszná- latra való tekintetből, 8-adrétben nyomtatott, tiz ivnyi terjedelemmel. Előszavában a fordító a jelen kiadás tartalmi és alakijómumairól emlékezik meg. Erre következik a tartalmi áttekintés, és ezután jó a történelmi bevezetés, mely tömör rövidséggel mutatja fel a heidel- bergi káté keletkezésének s viszontagságos multjának főbb mozzanatait úgy külföldön, mint hazánkban Ezek előrebocsátása után ke dődik a tulajdonképpeni tartalom, ama léle- kemelő, vizsgalással teljes és a heidelbergi káté remek alkotásához méltó nyitánnyal: „Micsoda tenékd életedben és halálodban egyetlenegy vizsgalásod?”

— **Népesedés.** Debreczenben márcz. 22-én 28 ig terjedő héten született ev. ref. (402—429 anyak. t.) élve 12 fiu, 16 leány — 28 (23 tör- vényes, 5 törvénytelen) R. kath. (105—111 anyak. t.) élve 5 fiu, 2 leány — 7 (4 törvé- nyes 3 törvénytelen) Izraelita (30—31 anyak. t.) élve 2 leány (1 törvényes, 1 törvénytelen) Született összesen 17 fiu, 20 leány — 37 gyermek. Meghalt ezen idő alatt 16 fiu—18 nőnemű — 34 egyén. Ezek közül ev. ref. 29 r. kath. 4 izr. 1.

— **Megint a mészárosok.** A vásárbírság ma reggel két mészárosokban ismét hiányos kimérésre talált. — Az egyikben 19 kiló 95 deka marhahusból 5 deka híjján épen két kilóval mértek kevesebbet, a másikban két kiló husból 7 deka hiányzott. — Az illető mészárosokat megbüntetik.

— **Öngyilkos lakatos inas.** Már tegnap megirtuk, hogy Szűcs Miklós lakatos ina- Klemm Lajos lakatosnál husvét másodnapján felakasztotta magát. — Az öngyilkos gyer- mek eleven pajkos természetű volt, aki nagy kedvét találta inas-titkikben. Klemm Lajos már harmadik mestere volt. Hétfőn valami pajkosággért a mestere megfenyegette, hogy két hét mulva elküldi. — Ezt a fenyegetést annyira érzékenyen vette a gyerek, hogy sirni kezdett, mert félt Nánáson lakó apjától, a ki kemény ember. — A leány cseléd látván a sirdogáló gyermeket, kérte Klemmet, hogy engedjen meg a Miklósnak. Klemm kiengesztelődött, de hozzátette, hogy ha még egyszer hasonló cselekszik, megírja az apjának. — Délután megtrémülve vette észre a cselédleány, hogy az ő kis védenze a mesterlegények szobájába lévő emeletes ágyon csüng egy vastag spargán. — A fiu már akkor halva volt.

— **Debreczen város címerét** az Enke palotája díszítésére a tanács elküldötte. A címeret Kleinfeller K. festett. Az új orszá- ház számára kért címeret Moretti fogja festeni, a mivel azonban már sietni kellene.

— **A hortobágyi csklötepel területének** kimérése végett Rab László tanácsnok, Be- rényi Gábor mérnök s a gazdaközönség két képviselője ma a helyszínre utaztak.

— **A szerencse fia.** Egyik helybeli első rangu zenetársulat két tagja rakosgatta a brünni lottón a 2, 4 és 11 számokat. A leg- közelebbi húzáson a három szám kijött s a két zenész 600 frt körül nyert, a mit nekik ki is fizettek. Mindkettő családos, szegény ember.

— **A debreczen b.-szentmihályi vasút** február havi üzletbevétele 6000 frt. volt, 2415 frttal több mint az előző év hasonló havában. Egy kilométer hosszúra 105 frt. esik (+43 frt.)

— **A mi öreg kollegánk jubileuma.** A „Debreczen Nagyváradai Értesítő” tudvalevő- leg 50-dik év folyamába lép a jövő év elején. Ez méltó esemény ahhoz, hogy a kap- szerkesztősége és ezzel együtt a magyar hírlap író világ jubiláljon: mert ez idő szerint nincsen magyar lap a melyik ötven éves multtal dícselkedhetnék. — Az Értesítő mun- katársai a mult héten megbeszélték a jubile- um ügyét s elhatározták, hogy felkéri a Csokonai kört, rendezze ezen ritka irodalmi ünnepélyt.

— **A ref. felsőleányiskola** épületére Varga Ferenc és Tóth István helybeli építé- tések az építőtő bizottság fölkérése folytán új tervekét készítenek, miután egy másik építész által készített tervek sok és alapos kifogás alá esnek. — Az új tervekben az igaz- gató hat szobás családi lakása, mely az első terv szerint az udvari szárny egész emeletét elfoglalta, valamint ama bizonyos patent kapu- bejáróval összekötött lépcsőház igen helyesen, mellőzve van. Az udvari szárnynak földszinti és emeleti része egészen az internatus helyi- ségeinek, az igazgató és két nevelő szobáinak van kijelölve; — míg 10 tanterem, vizsgaterem, muzem és igazgatói iroda az utcai szárnyon találunk cészterű elhelye- zést. — Különben a tervet bővebben nem ösmertethetjük, mindaddig, míg azt az építőtő bizottság el nem fogadja.

— **Csilag hullás.** Háziezredünk, a 39-dik gyalogezred egy éves önkéntesei szép husvéti ajándékban részesültek. — Letették az altiszt vizsgát s megkapták a két fehérszötű csil- lagot, a káplár sarszti. Ezek a derék fiuk a következők: Béer Andor, Halmágyi József, Király Péter, Kun Ferenc, Papp István, Sáfány Géza, Schwarz Sandor, Örvezetőkké: Durkó Péter, Tóth Lajos.

— **Rendőri hírek.** — Pék legények, a kik minden hajnalban ropogós, piros színi kifikit sütnék a közönség számára, Husvét első napján egyik külvárosi korosmában ösz- szemarakodtak, egymást jól eldöngölték s még talán vért is ostantak, ha a rendőrség rájuk nem üt. — Ez aztán bekísérte őket a városához a hol nagyobb békeességben lehet ünnepelni. — S. S. szabólegény hus- véti örömeiben annyit talált inni, hogy este belepottyant a pertertia külvárosi árokba s ott találta meg a rendőri őrzőjét. — De már előbb már valaki is fölfedezte, mert őrája, gyűrűje s a zsebéből 40 frtról szóló takaré- pénztári könyvecske hiányzott.

— **Vasutervezés Hajdúvármegyében.** — Két budapesti ügyvéd Molnár Jenő dr. és Deutsch Ignác dr. a kereskedelemügyi miniszteről egy évi időtartamra engedélyt nyer- tek a m. kir. államvasutak Püspök-Ladány állomásától Nádudvar nagy közég hatá- rán át Balmazújvárosig vezetendő helyiérdekű vasutonal előmunkálataira. — Ezen irányban olyan csekély a forgalom, hogy a tervezett vasutnak életképességét nem jösoi- hatunk s nem is hisszük, hogy a bár termé- keny, de aránylag csekély népességű vidéken egyhamar vasut építtessék.

— **Romantikus történet.** Egy Connolly nevű szegény öreg asszony, ki Waterford egy vályog-knyuhójában lakik, a napokban leve- let kapott a waterfordi jegyzőtől, hogy meg- lehetően különös körülmények között, jelen- tékeny vagyon hagyományoztak reá. Mintegy harmincz évvel ezelőtt ugyanis, mikor az asszony épp egy kis leánykának adott életet, férje hirtelen eltűnt s azóta nem adott élet- jelet magáról. Most aztán egy délausztriai lelkésznek levele hirt ad az eltűnt ember élete folyásáról. Connolly annak idején Ausz- raliának vette útját s az aranybányákban három év alatt mintegy ötezer font sterlingt szerzett. E vagyon birtokában Connolly Mel- bourne-ba akart átnézni, de utközben rablók támadták meg s utolsó krajezárjaig kifosztot- ták. Ekkor gyalog visszament az aranybá- nyákhoz, újra előlről kezdte, dolgozott enye- detlenül s ismét sikerült egy kis vagyonkára szert tennie. Két hónappal ezelőtt beteg lett s vissza akart térni hazájába. De mielőtt utra kelhetett volna, a halál elragadta. Több ezer font sterlingre rugó vagyonát egy lel- késznek adta át azzal az utasítással, hogy juttassa feleségéhez, kinek harmincz éven át egyetlen egyszer sem írt.

— **A hortobágyi országos állatvásár** berendezése tárgyában Bészler Lajos tanácsnok a mult héten a Hortobágyon járt s közelebb a berendezésre nézve javas- latot fog a tanács elé terjeszteni.

— **A temetőhullák,** a mint már írtuk — egy asszony hulláját találták. Mig élt, Szűcs Jakabnénak hívták s csont, rongy sze- deg-téssel foglalkozott. Enekek száma 40 körül volt. Halálát a mértékelen szesz- ital ivás okozta. — A végzetes estű is berugott a pálinkától s részegen botorkázott hazafelé a téglavetőbe. De behelengergőzött a mély árokba, a honnan nem tudott kimászni, hanem belefullt.

— **A növegyeleti árvaház** építésére hirde- tett árlejtés terminusa márcz. 28-dikán járt le, de — különös — egyetlen ajánlat sem érke- zett a kitűzött határidőre. — Így az építést a növegyelet nagy valószínűség szerint Tóth Béla helybeli építészre bizza, a ki a tervekét és költségvetést is készítette. — Az építést a város tulajdólóval 400000 db. téglával és 100 frt értékű épületfával támogatja.

— **Vérgengés a színházban.** Newyorkban a Casino-színházban, rendkívül izgalmas sze- relmi dráma folyt le a napokban. Az előz- mények a következők: A színház tulajdonosa Mr. Elliot viszonyt folytatott Durand énekes- nővel, a kinek házassági ajánlatot tett. Az énekesnő azonban ezt visszautasította. Elliot emiatt rendkívüli haragra lobbant és halálal fenyegette Durandt kisasszonyt. Mikor a kap- szatrófa estején az előadást megkezdte, Elliot látszólag nyugodtan foglalta el helyét a proscenium-pályóban. A második felvonás- táncszal kezdődött és Durand kisasszony- szintén a tánczólok között volt. Ekkor Elliot hirtelen előlörtotta revolverét és többször a színpadra lött, természetesen azzal a szándé- kal, hogy kedvesét lövi meg. Izgatottságában

elhibázta a ki azon sulyos se- asszony s égének s irányozta önmagát. oly nagy darabokra volt képe

— **szék mint 12-től 29-ig. Sára vesz Erzsébet István ve- löjt 300 veszi Bal Sándor és István li- és neje M- társa ond Horváthi özv. Dom földvel 9 juliánna löjt 780 Adolné**

— **frt Dömő veszik 62 ondódi 68 Balla Pír Istvánne részét 53 Varga E. Juliánna István és Mihály b- ván és n- József és részét 75 bányi 68 János és István és**

Ker

Sz r o s o k f i g y e l i g a z a t o s s e g e s z t e s e z h a v a z o n , t o s e g e f . s z ű k s e g e t e r m e s k ö t á s h o z , p l i t á s á r a j e g y z e s s e ő h a j t ó k k ö z e l l e b b h á k h o z f e k e r e s k e d e H a t v a n m e g t e k i n t m e l e k s z e p e d i g a v e z e t ő s e g B u d a p e s t m e g s z e r e 28. A k e

V a m e b e . m i n i s t e r t o z ó B e l p ó t o r s z m e g e n g e o k t ó b e r k i v e t e l e s m e g ; t e t e k . k e d e l m i

M e f e l i b e e g a m r a

Leányiskola épületére...
István helybéli épít-
és főiskolára folytat-
ván, mintán egy másik
tervek sok és alapos
az új tervek az igaz-
lakása, mely az első
szárny egész emeletét
a bizonyos patent kapu-
posház igen helyesen
száznak földszinti
az internatus helyi-
től és két nevelőszobá-
— míg 19 tanterem,
igazgatói iroda az
k észlelő elhelye-
tervet bővebben nem
dig, míg azt az épített
Házlezerünk, a 39-dik
— kintesei szép hűvö-
— Letették az alizati
a két fehérposztó esz-
Ezek a derék fiúk a
lor, Halmágyi József,
Ferenz, Papp István,
Sándor, Örvetókékké-
os.
— Pék legények, a
ropogós, piros színű
nég számára, Huvét
árosi korcsmában üze-
ást jól eldöngölték s
anak, ha a rendőrség
ztán bekísérte őket a
nagyobb békességben
S. szabólegény hus-
talál: inni, hogy este
a külvárosi arokba s
ri orjárat. — De már
fedezte, mert órája,
frtról szóló takaré-
ányzót.
Hajduvármegyében. —
Molnár Jenő dr. és
kereskedelmiügyi mi-
rtamra engedélyt nyer-
ak Püspök-Ladány
v ar nagy község ha-
v árosi g vezetendő
el előmunkálataira. —
sekély a forgalom, hogy
etképesseget nem jósok-
k, hogy a bár termé-
kely népességű vidéken
sék.
rténet. Egy Connolly
ony, ki Waterford egy-
ik, a napokban leve-
gyezőtől, hogy meg-
mények között, jelen-
ányoztak reá. Mintegy
t ugyanis, mikor az
ányának adott életet,
azóta nem adott élet-
tán egy délausztráliai
ad az elítült ember
ly annak idején Ausz-
s az aranybányákban
y ötezer font sterlinget
tokában Connolly Mel-
de utközben rablók
krajczárjájá kifosztot-
lisszament az aranybá-
ndzte, dolgozott árnyel-
t egy kis vagyonkára
ppal ezelőtt beteg lett
házjába. De mielőtt
hálál elragadta. Több
gó vagyonát egy lel-
az utasítással, hogy
nek harmincz éven át
rt.
i országos állatvásár
Bészler Lajos
éten a Hortobágyon
ndezére nézve javas-
terjeszteni.
ban, a mint már írtuk
aját találták. Míg élt,
táka s csont, rongy sze-
Eveinek száma 40
a mértékelen szesze-
A végzetes estén is
s részegen botorkázott
De behengergőzött: a
nem tudott kímászni,
vánház építésére hirde-
márcz. 28-dikán járt le,
etlen ajánlat sem érke-
öre. — Így az építést
zinőség szerint Tóth
bizza, a ki a terveket
sitette. — Az építést
00000 db. téglával és
ával támogatja.
inházban. Newyorkban
endkívül izgalmas sze-
a napokban. Az előz-
A színház tulajdonosa
ytatott Durand énekes-
ségi ajánlatot tett. Az
visszautasította. Elliot
gra lobbant és halállal
asszonyt. Mikor a ka-
elődást megkezdtek,
tan foglalta el helyét
n. A második felvonás
s Durand kissasszony
zött volt, Ekkor Elliot
volverét és többször a
teszen azzal a szándék-
ti meg. Izgatottságában

elházbáta Durandot s egy táncosnőt lőtt meg,
a ki azonnal halva maradt. Ezenkívül többen
súlyos sebekkel rogytak a földre. Durand kiss-
asszony sértetlenül maradt. Mikor Elliot örül-
ségének szomorú kimenetét látta, maga ellen
irányozta a fegyvert és két lövéssel kivégezte
önmagát. A közönség izgatottsága és dühe
oly nagy volt, hogy a gyilkos holttestét
darabokra akarta szakítani. A rendőrség alig
volt képes lecsillapítani a lázongókat.
— **Ingatlanok forgalma** a kir. törvény-
szék mint telexkönyvi hatóságnál f. évi márcz.
12-től 29-ig. Székely János és neje Szegedi
Sára veszik Szecsei László és neje Varga
Erzsébet csapó kerti szőlőjét 500 frt. Szabó
István veszi Csonka József téglás kerti szőlő-
jét 300 frt. Barna Mihályné Szele Mária
veszi Balla János házat 1250 frt. Juhász
Sándor és neje Vass Mária veszik Szilágyi
István lita kerti földét 300 frt. Hajdu Péter
és neje Molnár Sára veszik Papp Sándor és
társa ondódi szántóföld 2/3-ad részét 1100 frt.
Horváth István és neje Lókodi Juliánna veszik
ösv. Domján Istvánné Rácz Mária házat új
földével 950 frt. László János és neje Joch
Juliánna veszik Faragó István csapókerti szőlő-
jét 780 frt. Aron Miksa veszi Eisenberger
Adolfné és társa házat ondódi földével 28000
frt. Dömösei Ferenz és neje Szücs Juliánna
veszik úz Radecky Józsefné és társai házat
ondódi földével 3200 frt Nagy Lajos és neje
Balla Piroška veszik Balla Eszter Diószegi
Istvánné és társa hatvanutcai szőlője 2/3-ad
részét 533 frt 32 kr. Szecsei László és neje
Varga Erzsébet veszik ösv. Gál Jánosné Varga
Juliánna csapó kerti szőlőjét 300 frt. Bekecs
István és neje Joch Zsuzsánna veszik Oláh
Mihály boldogfalvai szőlőjét 550 frt. Ilyés
István és neje Csóka Juliánna veszik Balogh
József és neje Boldog Juliánna szőlője egy
részét 75 frt. Kéki Sándor veszi Kéki István
bánki öt boglás kaszálóját 3500 frt. Váradi
János és neje Hajós Zsuzsánna veszik Nádasdi
István és neje Seres Zsuzsánna házat 550 frt.

Kereskedelmi és iparkamara közlései.
Szabó iparosok, posztógyá-
rosok és kőbánya tulajdonosok
figyelmébe. A m. kir. államvasutak
igazgatósága, a legközelebbi 3 év alatt szük-
seges szolgálati egyenruhák, és ezek elkészí-
téséhez megkívánható felső kelme és csikos
vászon, — ugyanazon igazgatóság üzletve-
zetősége f. évi május 1-től december végéig
szükséges darabot kavics, nagy és kisméretű
terméskő és körtömelék (ágyazáshoz, utfen-
táshoz, partbiztosításhoz és alapozáshoz) szál-
litására pályázatot hirdetvén, erre oly meg-
jegyzésel hívjuk fel a szállításban részt venni
őhajók figyelmét, miszerint az ide vonatkozó
közelebbi feltételek és a szolgálati egyenru-
hákhoz felhasználandó posztó minták az alulírt
kereskedelmi és iparkamara hivatalában (N.-
Hatvan u. 1445 sz.) a hivatalos órák alatt
megtekinthetők; — a kavics, terméskő és körtö-
melék szállításához felhasználandó ajánlati iv-
pedig a m. kir. államvasutak budapesti üzlet-
vezetősége anyagbeszerzési osztályától (1/c.
Budapest külső kerepesi-ut 2-ik házszám) meg-
szerezhető. — Debreczen 1891. márczius
28. A kereskedelmi és iparkamara.

Vásáros közönség figyelmébe. A nagy-
kereskedelmiügyi m. kir-
miniszter ur Bereg vármegye területéhez tar-
tozó Belke község részére f. évi április 8-9-re
pót országos vásárt engedélyezett; továbbá
megengedte, hogy M.-Sziget városban a f. é.
október 12—17-re eső országos vásár az évben
kivételesen f. évi október 5—19-én tartassék
meg; — miről az érdekeltek ezennel értesít-
tetnek. Debreczen 1891. márczius 28. A keres-
kedelmi és iparkamara.

Gróf Zichy Gézőnek.
— Jubileumán. —
Sok egyszerű dalokban
Váltg gyönyörködöm;
Szívem rá meg-megdobbant,
Ha fölesendült üdén.
Majd zongorád viharja
Az egekig ragadt.
Ha fel-kezed kavarja
A hengos hurokat.
Költőt: dieszrünk itt benn,
Művészt: a nagy világ!
De palma-ágat Isten
Csak bajnokoknak ad.
Mert az valódi ember
És vivik hős nevet:
Kit sora, csapás le nem ver,
És tönkre nem tehet —
Ki, a mi mást legyőzne,
Azt maga győzte le.
S vállára szárnyul fűzve
Magasba száll vele!
Szász Károly.

A közönség köréből.
A „Zichy-banquet.”
Megvallom, csak azért írtam cik-
kem felibe e címet, hogy a figyelmet inkább ma-
gamra vonjam, mert a tárgy, a melyről szó-

lani akarok, nagyon is alkalmas a komoly
megtönlötlésre.
Városunk az idők haladtával mindinkább
nyer intelligenciában, társadalmi élete pers-
göbbé, élénkebbé lesz, miből kifolyólag mindig
többször nyílik alkalom ünneplés összejöve-
telekre, banquettezésekre is.
Örömmel constatáljuk, hogy már ma
is alig van a vidéken olyan élénk társadalmi
élet, mint városunkban; tudomány, művészet,
társadalmi körök, — oly nagy számban, mint
a vidéken sehol — s más hasznos intézmé-
nyek lelkes pártolóira találunk itt s minden
alkalmat megragadnak, hogy népes társaság-
okat hozzanak össze s egy pár jó órát tölthes-
senek együtt.
Az ám! de az a bökkenő, hogy hol?
Nem igen van a vidékén olyan szegény
város — mulató helyek dolgában — s egyul-
tal olyan sajnálni való, mint Debreczen. Nincs
itt mibe válogatni, — télen a „Bika“ ven-
déglo, nyáron a nagyerdei vígadó járja.
Utóbbiról nem jó beszélni sem, mert ez még
kritikára sem érdemes, hanem a negyedrél-
százezer forintos „Bika“ vendégloiról már
lehet beszélni.
Fényes mulatságok, fényes banquettek
csak is itt tarthatók, mert más helyünk e
célra nincs.
A vendéglo ur aztán — mert tudja,
hogy más helyre menni úgy sem lehet, ka-
tyába sem veszi a vendégeit. Ad nekik azt, a
mit kedve tartja s ad olyat, hogy megbot-
ránkozzanak nélkül senki sem áll fel asztaltól.
De hát miért is ne? Ha maga a városi
hatóság szemet huny üzelmeire, sőt isten
tudja, mi okból legyezzeti kapzsiságát, a
mennyiben a hosszú körömrök koppintani
nem akar — nem csoda, ha olyanokra ragad-
tatja magát, mint a közelebbi „Zichy“ ban-
quetten, a melyet tapasztaltunk.
A vendéglo ur előtt ugy látszik, leg-
főbb dolog az egyes terítékek árát felszedni,
s annak ellenértékül feltalálni mindent, a mi
a mi rossz és ehetetlen. A közönség panasza
semmi, mert maga a hatóság nem szól a dol-
gobá.
Ezen a banquetten, melynek intelligens
váltához, fényességéhez hasonlóra nem igen
emlékszünk s melyen több mint 400 teríték
foglatott el, adtak ehetetlen rosz, hideg
ételeket, olyanokat, melyek már fél nappal
előbb elkészültek s azután még csak felme-
legítve sem voltak, adtak olyan impertinens
rosz italt, a melyenért a kurta korcsmáros
megbüntetnék s terítettek fel olyan abrosz-
okat is, melyek már egy hét óta nem láttak
mosótól. Mind olyan tulajdonok, melyek az
étvágyat nagyon emelni szokták.
Pecsénye, saláta nélkül, harmadnapos
főtt galuskával; bárány-tokány, mely szé-
gyenletes rosszaságnak érzetében egészen
neki veseget; turós galuska, a savanyu
túrótól egészen megdermedve, s minden ember
számára félliter bornak csufozt folyadék egy
három deczis üvegbe beleszorítva: ez volt a
menu, melyet mikor az ember végig kóstolt,
azt kérdezte egymástól: hova megyünk va-
sorálni?
Valóban sajnálni való két forint volt az,
a mit ezért az „izéért“ fizetni kellett.
S azt hiszi talán valaki, hogy ez csak
most történik először? Oh nem! Emlékszünk
rá, hogy egy alkalommal minden pecsenye
kozmas volt; de nem emlékszünk egy esetre
sem, hogy megelégedéssel távozott volna on-
nan valaki.
Általános ismert dolog, hogy a vasúti
vendéglo méreg drágák. Hát tessék valaki-
nek a gyors vonatra felülni és ott ebédelni:
1 frt 80 kr-ért kap hat tál ételes uri ebédet
és pedig olyat, a melyhez télen a meleg ég-
hajlat alól szállítják a friss salátát, hanem
Debreczenben a Bika vendéglo se 2 forintos
vacsorához még krumpi salátát sem ad.
Igazán nem értjük, hogy miért kell
itt megtűrni ilyen dolgokat, melyek városunk-
nak csak szégyenére válnak. Hiszen ha csak
ez az egy vendéglo volna is a világban, kel-
lene arra módott találni, hogy idegen ven-
dégeink e tekintetben is megelégedéssel tá-
vozzanak körünkől, kik iránt azzal mutat-
nánk gavallériát, hogy a mit adunk nekik,
az jó és vendég szeretetünkhez méltó. Nem
méltn mondhatja-é akárki: Debreczen igaz,
hogy a legmagyarabb város, de konyhája a
legroszabb az országban.
Bizony az a pohár csordultig megtelhe-
tett már, ideje lenne, hogy a város mint
tulajdonos olyan bérlő után nézve, ki miatt
nem kellene mindnyájunk arcának pirulnia.
Egy a sok közül*)
) A fenti panasz közlést annál kevésbé tagad-
hattuk meg, mert az oly férfiak részéről küldettek be
hozánk, kik a banketten az asztal körül ültek — s a
kikhez az asztalvégiek egymástán jártak panaszra.

REGÉNY-CSARNOK.
Egy becstületes asszony története.
— Regény 1 kötetben. —
Írta: R. P. O. 3
Mint gazdász pedig hallatlan sikereket
mutat föl, az ő elvei, nézetei, tanácsai e téren
a szakértők bámolatát eredményezték, kísérlete-
zései, reformjai, módosításai mindig utazásra
találnak, a vidék birtokosai nagy lelkesüléssel
ismerik el benne a hivatott, a nagyszabású
gazdát.

A család minden nagy vagyona mellett
nyilván való, hogy Miklós ur, a dédelgetett fiu,
a mana szeme fénye nem folytathatná azt a
pazar és mozgalom-teljes nagy ur életet. ha
Pál öcsese nem volna az a laukadatlan, szor-
galmas munkás ember, a ki bámulatós módon
gyarapítja a bevételüket és renndei ügyesen
pénzviszonyaikat.
— Végy magadra tiszta inget, édes fiam,
kézeld, gallérod oly gyűrötték, aztán fésül-
kődjél meg szépen Miklós tiszteletére, mondá
neki a mama, mindenre kiterjedő figyelmében,
aztán majd elmegyünk elébe a vasúthoz. Igen
igen, égek a vágtyót öt mihamarább a szivem
hez soríthatni. O az én gyönyörűségem, az én
napom, az én mindenem. Na, menjünk és
öltözzünk, aztán fel gyorsan a hintóra. Ismél-
telten unszolyán Pált, hogy már csak vegyen
fel tisztább inget és ruhát a kedves, szeretett
jövövény tiszteletére s az utjongó, heves öröm
lázában örvendtesen dörszölgetve kis kezeit
Romhányiné, bement szobájába, hogy méltóan
kiöltözzék az anyira várt kedves fiu fogadta-
tására.
Pál egy pillanatra merően nézett a távozó
után, mialatt gondola:
— Mennyire szereti azt a fiut, a ki oly
esztelen módon költi el a sok pénzt; ha én tá-
voznám innen, engem bizonyára nem várna
vissza ily tulajdonos áhitattal. Ej, de minő
feltevés, minő örült gondolat, hiszen ő a legjobb,
a leggyöngédebb anya, az anyák szeretik gyer-
mekeiket s nyilvánvaló, hogy mindig az a leg-
kedvesebb, a melyik távol van.
II.
Esti 10 óra volt. Romhányiné izgatottan
járt fel-le a vasuti állomás szegényes váróter-
mében, ideges kémozdulattal nyult többszörösen
órája után nagy türelmetlenkedésében.
— A vonat 10 percznyi késéssel érkezik,
mondá neki higgadtan Pál.
— Tíz percz, oh! borzasztó. Hiszen ez
kétségbeesítő. Ezen ma kell neki késmi, ször-
nyűség. Minő hanyagság. Csak nem történt
valami baj, most oly sokat olvas az ember a
vasuti szerencsétlenségekről. Oh! fölemészt a
nyughatlanság, szegény fiam, csak már itt
láthatnának ép kézzel lábbal.
Es a sok jaggatás, töprenkedés, óranézés
és türelmetlenkedés közepette hirtelenében meg-
szólt az állomás cse getyűje, jelezve a vonat
közeledését. Romhányiné, mintha egy nagy teher
szakadt volna le a szivéről, felsikoltott az
örömtől s egy tizenhat esztendő leánya
könnyedségével rontott ki az ajtón s öröme
fokozódott, a mint megpillantá a dübörgő kocsi-
sort, az éji sötétben két óriási vörös szemként
világító lámpákat s hallá a gép sivitó füttyét
és nehéz előretörtöt zakatolását.
Néhány másodpercz múlva Miklós elegáns
alakja könnyedén szökött ki abból a coupeéból,
melynek reggel óta foglya volt.
— Fiam!
— Anyám!
Ez a két benső felkiáltás egyszerre leb-
bent el a megindító pillanat varázsában az anya
és fiu ajkairól.
Heves ölelés, szántalan gyors egymásután-
ban váltott csak, m ghatottság, az öröm rezgő
könnye, boldogság következett az hirtelenében
mindjárt a coupée-lámpa gyár világánál.
— Oh! csak hogy itt vagy, távolléted
ürességét a read való gondokozás töltötte be,
mennyire szeretlek! Oly feette gyorsan s annyi
bensőséggel tudta mindezt egy lélegzetvételre
elsuttogni az örvendő anya.
— Menjünk bátyám, a kocsi vár reánk,
szakítá meg szívelyes üdvözlés után a megindító
ömlengést Pál, a ki nem igen szerette az elérzé-
kenyülést.
A mikor aztán a kocsiiban ültek s a fogat
tovasurrant a lovak patáinak egyenletes üteme-
vel, sürü porfelleggel verve fel maga után a
csendes, nyugalmas éjben, akkor a mama áradozó
bámullattal nézte fiát s teljesen átadta magát
gyöngéd érzelmének.
(Folytatás.)

Közgazdaság.
Debreczeni piac.
Márcz. 31. heti vásár.
Szarvasmarha és ló vásár.
Felhajtattott 16 667 db. szarvasmarha
728 db. Eladott 16 271 db. szarvasmarha
452 db. — Az árak voltak: hizott ökör
452—300 frt. hizott tehén 140—200 frt. I.
rendű jármos ökör 250—400 frt. II. rendű
jármos ökör 180—220 frt. III. rendű jármos
ökör 140—180 frt.
Negyedrű tiú 80—140 frt. Harmadrű
tiú 60—100 frt. Ragott bornyu 30—60 frt.
Az árak mindezeknél páronként érten-
dők. — Egy darab bika 60—180 frt. Egy
darab jó igazló 100—180. Üzlet irányzat a
marha vásárban igen élénk.
—
Márczius 31. heti vásár.
Sertés vásár.
Hizlalnivaló sertés. Magyar
első rendű páronként nyolcz hónapos 18 frt. egy
éves 25—27 frt. Magyar másod rendű másfél
éves 30—35 frt. Harmad rendű két éves 40—
42 frt.
Nevelni való: 4—11 hónapos...
Felhajtás — db. Eladott — db
Az üzletirányzat élénk.
Hizott sertés. 46—47 kr. Felhajtattott
az egész vásárra 1650 db. Eladott 883 db.
Üzletirányzat gyenge.

Jegyzet. Soványserű-nél 4% a vevő
javára levonatik s az árak páronként értendők.
Hizott sertésnél tiszta súly értendő, az árak
kilogrammonként és krajczárokkban.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vérsesi Arnold.
Főmunkatárs Karczag Vilmos.

**Fekete, fehér és színes selyem-
kelmék 60-kr-tól egész 15 frt 65
kr-ig, méterenként — simán és mintázva
(körülb. 240 különböző minőségben és
2000 különböző színben, slappal stb.)
szállít ruhánként és végzámra vám- és
viteldij mentesen Henneberg G. (csász.
és kir. udv. szállító) gyári raktára,
Zürichben. Minták postafordultával.
Levelekre Svájcba 10 kr-os bélyeg
ragasztandó. (1.)**

**MENYASSZONYI
KELENGYE**
saját gyátmányu
**fehérenemüekből
legnagyobb választékban
Kunz József és Társa**
cézgnél,
Kistemplom bazár.

Megjelent
Archimedes Szilárdsgátn: Kérdésekben és felele-
tekben. Ismétőkönny technikusok részére. 115 áb-
rával, ára 1 frt.
Hegyesi J. Legújabb Házi Cukrásza kézikönyvé-
nek új és bővített kiadása. Tartalma: hogyan ké-
szítendők otthon az összes konzervtélők, csemege-
sütemények. Dobos Hegyesi, Deák, Linczi és eg. eb.
törték, theasütemények, szalonczukorkák, különböző
cremek fagyaltok, befőtt és becsinált gyümölcsök.
A könyv ára 1.20, bérmentes küldéssel 1 frt 40 kr.
Hegyesi J. Előtek (Assietten) Tartalmazza a leg-
újabb levelek neveit, majonaise, aspik, ragout, stb.
készítési módját. E terjedelmes könyv ára 80 kr.
Bérmentes küldéssel 95. Legészlelősebb ez összeget
alatti kiadóhivatalba küldeni.
Rozenyai Károly.
antiquariuma és könyv-kiadóhivatala
Budapest, Muzum-körút 15

Hirdetés.
A tavaszi idényre
nagy mennyiségben vásárolt
női ruhaszövetek
hozzávaló legújabb diszek
már raktárunkra érkeztek
s azokat utjonnán megnagyobbított üzlet-
helyiségünkben
igen jutányos áron
árusítjuk el.
Az idén igen nagy választékban tartunk
napernyőket
feltűnő olcsó árakhoz.
Szabó Lajos fia.
Mindenféle
vizi betegség ellen
ugymint az ezekből eredő betegségek:
sárgaság, lép és májdaganatok, légzés
nehézségek stb. legjobb szer, a hírneves
Hydropsin
(orvosoktól ajánlva)
Grobstein See-gyógyszertára
Gmunden gyógyhely, felső
Ausztria.
Egy üveg ára gyógyszerhasználati utasi
tissal 1 frt. Csomagolással 1 frt 20 kr.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy üzlethelyiségem áthelyezése miatt raktáromon levő legújabb divatu **tavaszi és nyári kalapokat** f. é. május 1-ig. yári áron alól árusítom el.

Kiváló tisztelettel
WERTHEIMER KATALIN
női divatárúsné Biederman-ház.

Kényelmes lakás.

Széchenyi utca 1766. számú ház emeleti lakosztálya f. év május 1-től kezdve kiadó.

ELSO DEBRECZENI mosó és tisztító intézet.

Azon kellemes helyzetbe jutva, hogy a n. é. közönségnek mindennemű fehérneműk, ugyisintén pipereáruk

mosatását és tisztítását

legelőcsöbben számíthatom van szerencsém

mosó és tisztító intézetemet

ajánlani, különösen mindennemű nyári öltönyök-mellények tisztítására, melyek szétszedés nélkül a legszöbben elkészíttetnek.

Ablakfüggönyök fehér ára 50 kr. crém " 80 "

Gallérok, manchetták, ingek, női és férfi fehérneműk, férfi öltönyök, női ruhák a legszöbben elkészítésben, legjutányosabb árszámítás mellett elvállaltatnak tisztításra és mosásra.

Teljes tisztelettel:

Első debreczeni

mosó és tisztító intézet

főpiacz, Weisz Sándor ur házában.

Dankó Mihály

ajánlja ujonnan berendezett

temetkezési intézetét,

DEBRECZENBEN

Czegléd-utca, a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal: temetések rendezését, a legnagyobb csinnal kiállítva, ugy helyben, mint vidéken.

Hullaszállítás érzékörsőben, légmentesen elzárva; minden irányban. — vasuton árszabás szerint.

Halottaskocsijaim a legmagasabb igényeknek is megfelelők.

Erez és művirág koszorukat szalag-irással, vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért.

↳ **olcsó árért.** ↳

Teljes tisztelettel

Dankó Mihály.

A legjobb világhírű szájviz. !! Orvosiilag megvizsgálva és rendelve !!

40 éves jó hírnév! Száj és fogbetegségek

u. m. a fogak tágulása, fogfájások gyuladások, daganatok, a száj kellemetlen szaga vérző foghús, fogkö-rakodás, legbiztosabban megátóltatnak

a világhírű valódi cs. és királyi udvari fogorvos

Dr. POPP Anatherin-szájvizének
naponta való használata által.
Totemesen nagyobb palackokban 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 krral.

mely óv szerül szolgál min denféle fogfájás és szájbetegség ellen, jónak bizonyult torok öblögető az idült torokbajoknál — s nélkülözhatlen az ásványvizek használatánál s a dr. POPP-féle fogpor vagy fogpaszta egyidejű használata mellett, mindenkor egészséges, szép fogak nyerhetők.

Dr. POPP-féle foglomba, az odvas fogaknak kitömésére, Dr. Popp-féle n. övényszappan mindennemű bőrküteg ellen különösen fürdők számára, Dr. Popp-féle napraforgó virágolaj-szappan, Vénusz szappan, a jelenleg legjobb s legfinomabb pipere divat-szappanai s a bőr finomítását tekintetben fölülmulhatlanok.

Árak: Anatherin fogpaszta szelecczében 1 frt 22 kr., illatos fogpaszta 35 kr. olajszappan 40 kr. Vénusz szappan 50 kr.

A hamisított Anatherin szájviz megvételetől, mely a vegyelemzés szerint a fogakra káros hatással van, mindenki határozottan óvakodjék.

Kaphatók: Bécsben I. Bognergasse 2., valamint Debreczenben: Tóth Béla, főraktár) Dr. Rothschnck V. E., Balázs A. Mihálovits István, Muraközy L. örökösai, (Orvényi Ottó, Szilágyi P. M., Tamásy Béla, Füleky P. urak gyógyszerházában, ugyisint Szent-Királyi Tivadar Csanak J. és Schwartz B. urak üzleteiben és Magyarország minden gyógyszerházában, gyógyfűszerüzletében és illatszerekkereskedésében. Kérjük határozottan Dr. Popp gyártmányait és ne fogadjunk másokat.

A tavaszi idényre.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani ujonnan és dusan a mai kor követelményeinek megfelelően berendezett

bádogos üzletemet.

Nálam készen és külön megrendelésre folyton kaphatók házi és konyhaszűzők, fürdőáradak, kerti locsolók, ugyisint mindenféle bádogos czikkeek, felvállalok mindentéle

épület munkálatott.

u. m. házak fedelezését, csatornázásokat, aszfalttírozások, lefolyókat, veres rézesövezéseket a legjutányosabb árák és a legpontosabb elkészítés mellett. — Felvállalok mindentéle

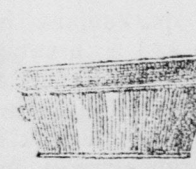
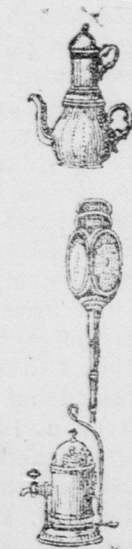
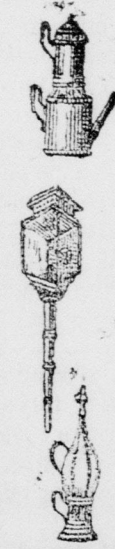
érc nyomást.

Megrendelések és javítások ugy helyben mint vidéken a legpontosabban eszközöztetnek.

A n. é. közönség becses pártfogásába magamat ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

Tóth Gyula

bádogos mester
a városzház épületében,
Rózsá-tér.

Liebe J. Pál Drezda.

Liebe sagra da bora (Cascara sagra da), nehézségek vagy ártalmasság nélkül hstó enyhe hashajtószér, kellemes ízzel, rendez a dugulást tartósan és hosszabban használható. Eredeti üvegekben a gyógyszerházakban. Kizárólag „Liebe“-féle kérendő.

Raktár: p3
Dr. Rotschnek gyógyszerházában.

136.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVÁN“ gőzmalom

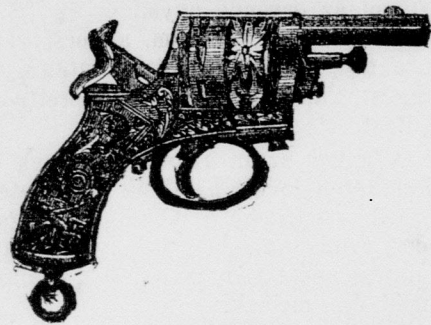
készítményeinek KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

és az 1887. április 18-án Budapestén tartott általános magyar malomgyűlésen megálapított s 1887. évi június 1-én életbe lépet-eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

	100 kg
A. Asztali dara nagyszemű	16.80
B. Szinte középszemű	15.80
O. Királyliszt	15.80
1. Lángliszt	15.60
2. Montliszt	15.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	15.—
4. " 2-od rendű	14.40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	14.—
6. " szinte 2-od "	13.40
7. Közép kenyérliszt 1-ső "	12.80
8. " " 2-od "	12.20
8 1/2. Barna " 1-ső "	11.40
8 3/4. " " 2-od. á 70 kgr.	10.40
9 Láblist	8.80
10 Veres list	5.20
11. Finom korpa zsákkal á 50 kgr.	5.20
12. Durva korpa zsákkal á 50 kgr.	4.80

A finom és durva korpa árától eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennem-tített egyezmény folytán szintén beszünte-l-tett.

Debreczen, 1891. Április 1.

Tóth Gyula

előbb

Tóth Lajos és Társa

vaskereskedése DEBRECZEN, főpiacz városzház sarkán.

Ajánl

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

Gazdasszonyoknak

konyha felszereléseket,

IPAROSOKNAK

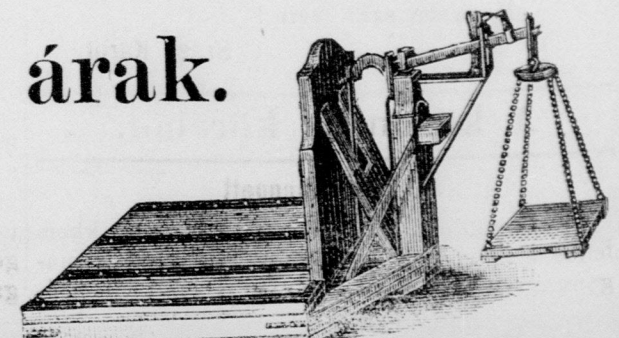
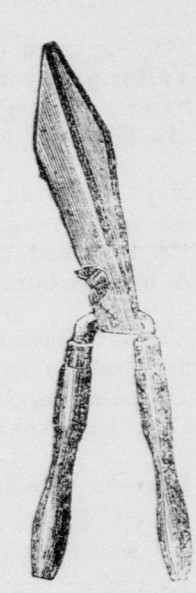
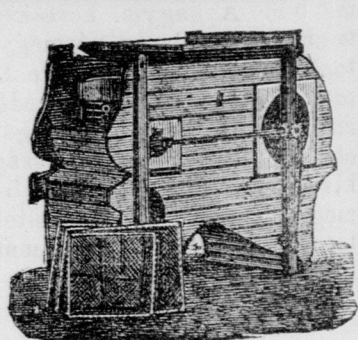
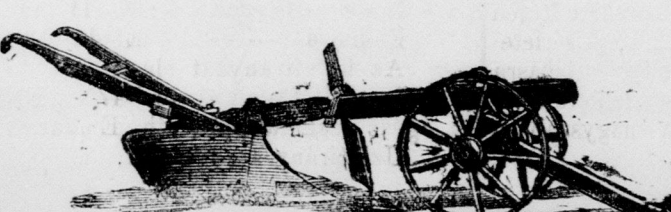
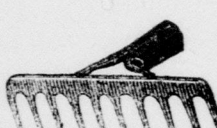
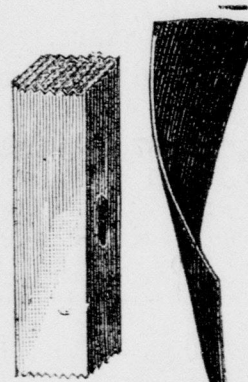
minden iparághoz tartozó, a közönségtől a legfinomabb aczél szerszá.

mokat, utóbbikért minden darab jótállás mellett.

Épület-vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legsolidabb készítményekben.

Legjutányosabb árák.

Debreczen, 1891. Április 1.